

DOKŁADAĆ SIĘ (37) *vb impf*

się (19), sie (18).

Wszystkie samogłoski jasne (w tym w pierwszym a 4 r. błędne znakowanie).

inf dokładać się (11). ◇ *praes* 2 *sg* dokładasz się (1). ◇ 3 *pl* dokładają się (4). ◇ *praet* 1 *sg* *m* dokładał(e)m się (2). ◇ 3 *sg* *m* dokładał się (3). ◇ 1 *pl* *m* *pers* dokładalichmy się (1) *BibRadz*, -śmy dokładali się (1) *DiarDop*. ◇ 3 *pl* *m* *pers* dokładali się (4). ◇ *fut* 3 *sg* *m* będzie się dokładać (1). ◇ 3 *pl* *m* *pers* dokładać się będą (1). ◇ *imp* 2 *sg* dokładaj się (1). ◇ *con* 3 *sg* *m* by dokładał się (2). ◇ *impers* *praet* dokładano się (1). ◇ *part* *praes* *act* dokładając się (4).

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVI* (dwa z tych samych przykładów) – XVIII w. s.v. dołożyć.

1. Radzić się, zasięgać czyjego zdania; opierać się, powodować się czymś; *consulere, consilium alicuius exquirere, consilium ab aliquo accipere, aliquem ad consilium adhibere, consultare, ad aliquem referre* *Cn* [kogo, czego] (34) : Co wyęcey kroleństwá/ páństvá/ myáltá/ wsi/ yákoby zacząć y ftáwić/ ofádzác myano/ nye dokládáyac sie rzemyęsnikow. *GliczKsiąż* G6; I niechay sie między wámi nienáyduie/ ktoryby oczyściáł sýná swego ábo corkę swoię/ wiodác ie przez ogień: ábo ktoryby sie wieszczkow dokládał [*aut qui hariolos sciscitetur*] *Leop Deut* 18/10, *Lev* 20 *arg*, *Deut* 18/11; *BudBib* bv; dokládałem sie Lácińskich [*ksiąg*] niezaniebáwałem Słowieńskich. Rádziłem sie rozmaítých Káftigatorow/ Kommentatorow/ Theologow/ Hiłtorykow/ y inych wízelákich Autorow álbo piárczow *BudNT* dv, c5; *SkarŻyw* 536; *BielSjem* 4; gdy sie podobáło Bogu [...] ábych go przepowiedáł między Pogány: nátychmiáł nie dokládałem sie [*continuo non acquievi*] ciáála y krwie [...] áłem szedł do Arábiey *WujNT Gal* 1/16, s. 470; W fádzeniu, kwápliwósci ma sie sřródz Pan a AEquitatem sie dokládać. *SarnStat* 154, 426, 1205; *SkarKazSej* 691a.

dokładać się około czego [*w tym: około czego w czym* (1)] (4): *SkarJedn* 309; á ná potym Papięzowi y ftolicy Rzymńkiey posłtuzeństwo czynił/ y około káplánow kościoła Cárogrockiego we wízytkim sie Leoná S. dokládał *SkarŻyw* 319, 582; *ActReg* 137.

dokładać się komu (1): Abowym kazał sýe im káplánow przełożonych nád myeyfcem/ ktore by sam obrał dokládać *KromRozm II* s.v.

dokładać się o co (3): *DiarDop* 114; Tákże y ty nie w iednym rołkoszy pokláday/ Czáfem sie też o drugie rozumu dokláday. *RejWiz* 54; *SkarŻyw* 291.

dokładać się w czym (8): Wczym wízytkim dokládáno się/ Lacińkiego/ i nakilka inszych ięzykow przełożeniá *MurzNT kt*; *KromRozm III* N7; *GliczKsiąż* Bv, H; *BibRadz* I *4v; iáko oni Cełárczowie Rzymńcy/ mieli około siebie/ senat Rzymńki/ ktorego sie w rzeczách potrzebnych dokládałi *NiemObr* 160; *WujNT przedm* 18. Cf *Zwrot*.

W charakterystycznych połączeniach: *dokładać się czarownikow, pisma, wieszczkow* (2), *wrozek, żon*.

Zwrot: »prawa się dokładać« [*szyk zmienny*] (4): Co wízythko zależy ná rołtropnołci Sędzięgo/ ktory sýe ma w tákowych rzeczách dokládać Práwá piánęgo *GroicPorz* k4, C2v, f; Lepiey sie ná nie dobrze rozmyślić/ á imi nie záęfzczác/ á praw sie bozkich y ludzkich dokládać *SkarKazSej* 702b.

Szereg: »dokładać się i radzić« (2): áby sie iey [*stolicy apostołskieij*] około rzeczy wierze S. náležących dokládać y rádzić mogli *SkarJedn* 309; *SkarŻyw* 582.

2. *Szukać wsparcia, pomocy [kogo] (1)* : Dla czego mątce koźdey przydał pyersi/ y zaráz pokármem opatrzył/ áby płod nye dokłádáyac fię cudzych á fąfiieckich nyewyáft myał yáko z włáfnego á fwego żywność y wychowánye. *GliczKsiąż D2v*.

3. *W funkcji strony biernej od „dokładać”, być dodanym, dopełnionym (2)* : Ku tym cnotam ktore Pan po nas mieć chce/ iefzcze fie dokłádáią/ á bárzo iáfne/ kthore káźdego poboźnego przypádzáią áby ie wypełnić mog<ł>. *RejPosWstaw [21²]v*.

dokładać się w czym (1): Bo fię w inźym człowieku trudno tráfić máią Wízytkie znáki ktore fię w liście dokłádáią. *KlonWor 54*.

Synonim: 1. radzić się.

Formacje pochodne cf KŁAŚĆ SIĘ.

Cf DOKŁADANIE SIĘ